

Yttrande**Till: Havs- och Vattenmyndigheten****Remiss gällande förbud mot visst svenskt fiske efter pelagiska arter i Östersjön inom delområde 30 (Dnr 2024–001484)****Sammanfattning av remissvar**

BalticWaters avråder från förslaget om förbud mot visst svenskt fiske i delområde 30 då det dels saknas en genomgående konsekvensanalys kring vad förslaget kan väntas leda till för sill/strömningen och ekosystemet, dels att den föreslagna tidsperioden (fr.o.m. 25 maj t.o.m. 30 juni 2024) infaller för sent på året och är för kort för att skydda och stärka sill/strömmingsbeståndet. Sverige och Finlands politiska överenskommelse kan med fördel omformuleras och utformas på ett sätt som värnar både sill/strömning, ekosystemet och småskaliga kustfiskare genom att tidigarelägga och förlänga förbudet.

BalticWaters synpunkter

- Tidsaspekten

Under senvintern samlas den vårlekande sillen för att övervintra i stora stim på ca 50-60m djup. Industrifisket bedrivs på övervintrande sillstim i denna period. Den föreslagna tidsperioden för fiskestoppet infaller när industrifisket redan fiskat majoriteten av sin kvot i området, innan fisken hinner simma in mot kusten för lek. Det småskaliga kustfisket, vars fångst går till humankonsumtion, fiskar efter sill/strömning först mellan april och juni när sill/strömningen söker sig in mot kusten för att leka. Förslaget om förbudet i gällande remiss resulterar därmed i status quo – industrifisket tillåts fortsätta fiska på övervintrande sillstim, vilket sannolikt leder fortsatt påfrestning på lekansamlingar av sill/strömning och dess migration till kustnära lekområden. Samtidigt fortsätter småskaliga kustfisket, som EU och regeringen säger sig vilja värna, att påverkas negativt. Här ser BalticWaters att tidsperioden för förbudet både borde infalla tidigare på året och förlängas, förslagsvis 1 januari till 30 juni.

I remissens konsekvensutredning (under *Uppgifter om vilka som berörs av regleringen*) står det att "Inget fartyg bedrev trålfiske inom 12 sjömil från baslinjen under perioden fr.o.m. 25 maj t.o.m. 30 juni.". Om inget fartyg bedrev trålfiske i området under perioden 25 maj t.o.m. 30 juni kan det ifrågasättas varför gällande remiss föreslår ett förbud under exakt den perioden. Här saknar BalticWaters en förklaring och en genomgående konsekvensanalys om anledningarna bakom förslaget. Dessutom ställer sig BalticWaters även frågande till hur förbudet kommer att påverka det svenska regeringsuppdraget att på prov genomföra fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen.

Ytterligare en aspekt som BalticWaters ställer sig frågande till är Sveriges initiativ att frånga processer som pågår inom kommissionen och ICES, mer specifikt ICES färdplan för möjliga bevarandeåtgärder för sill i centrala Östersjön och Bottniska viken. Kommissionen bad ICES att bland annat undersöka effekterna av ett fiskestopp mellan perioden 1 januari – 30 juni och visa på effekterna på biomassa och storlek- och åldersstruktur. Kommissionens uppdrag till ICES innefattar

en mycket längre tidsperiod än vad gällande remiss föreslår. BalticWaters saknar således dels ett resonemang kring varför gällande remiss föreslagit en kortare tidsperiod än vad EU-Kommissionen uppdragit ICES undersöka och rådgöra kring, dels en konsekvensanalys kring föreslagen tidsperiod. I och med rådande kunskapsbrist om exakta effekter på biomassa och storleks- och åldersstruktur ska försiktighetsprincipen råda där ett mer tilltaget fiskestopp bör tillämpas i delområde 30.

- Den gemensamma deklARATIONENS syfte och fokus på "lekstopp"

I remissens konsekvensutredning (under *Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå*) framkommer det att syftet med åtgärden som beskrivs i den gemensamma deklARATIONEN mellan Sverige och Finland är att "skydda lekansamling av sill/strömming samt dess migration till kustnära lekområden för att på så vis stärka sillens/strömmingens lek och bidra till starkare årsklasser." BalticWaters menar att det blir en oproportionerlig åtgärd att endast fokusera på att skydda lekansamling av sill/strömming genom ett "lekstopp", som dessutom inte bedöms resultera i några betydande konsekvenser för fisket i området. Det är minst lika viktigt att stoppa fisket i [uppväxtområden](#), så kallade "nursery areas" och i områden där de olika delbestånden söker efter föda. Motiveringen bakom åtgärden upplevs därmed onyanserad. Väl utvalda fredningsområden som tar hänsyn till sill/strömmingens [övervintringsområden och migrationsbeteende](#) kan ge ökad förekomst av stor strömming, men störst effekt ger en [minskad fiskeridödlighet](#).

Sverige och Finland var två av fler länder som förespråkade "[korrigerande åtgärder](#)" vid [rådsbeslutet](#) i stället för Kommissionens förslag om stopp på riktat fiske. Dessa "korrigerande åtgärder" ska enligt [artikel 5 i den fleråriga förvaltningsplanen för Östersjön](#) vara tillräckligt omfattande för att *snabbt* återfå bestånden över säkra biologiska nivåer. Här fattas en konsekvensanalys kring hur den föreslagna åtgärden i gällande remiss avser att följa förpliktelsen i artikel 5 i den fleråriga förvaltningsplanen.

- Att införa ett undantag för konsumtionsfiske ser BalticWaters som rimligt givet den svåra situation som det kustnära småskaliga fisket får utstå till följd av de svaga bestånden. BalticWaters ställer sig även positiva till att fiske för humankonsumtion tillåts innanför 12 sjömil. BalticWaters menar att fartyg över 12 meter inte räknas till småskaligt fiske och därför inte bör tillåtas tråla innanför gränsen.
- BalticWaters anser att det hade varit önskvärt att remissärendet skickats ut innan det nya fiskeåret påbörjades, det vill säga direkt efter ministerrådsmötet i oktober 2023. Om remissen hade skickats ut i ett tidigare skede skulle den föreslagna åtgärden kunnat justeras och anpassas bättre efter fisket. Det hade kunnat öka åtgärdens möjligheter att gynna fiskbestånden och det småskaliga kustnära fisket.

För BalticWaters

Konrad Stralka, Verkställande direktör
2024-05-13